

(i) Printed Pages : 4

Roll No. ....

(ii) Questions : 7

Sub. Code :

1	0	1	0	7
---	---	---	---	---

Exam. Code :

5	0	0	1
---	---	---	---

NEP U.G. Common-Inter Disciplinary Course 1st Semester
(2125)

HISTORY

Paper : Punjab upto C 1000 A.D. (In all Mediums) HISIDC

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 68

Note :— (1) The candidate will be required to attempt **four** questions.

(2) Question number **1** is compulsory. Attempt any **seven** questions. Each question carries **2** marks.

(3) Attempt **one** essay type question, from each of the three units. Each question carries **18** marks.

1. Answer any **seven** questions of the following in about **25-30** words:

(i) Name four rivers of the Punjab.

(ii) Name two towns of Punjab from the Malwa region.

(iii) Give two centres of Harappan culture in the Punjab.

(iv) Who was the author of Arthashastra?

(v) What was the position of women in the early Vedic age?

(vi) Name two Mauryan rulers.

(vii) Give two compositions of Kalidas.

(viii) Who was Harshvardhan?

(ix) Why is Samudragupta important?

(x) Who was Fahien?

7×2=14

UNIT—I

Attempt any **one** question:

2. Highlight the impact of geography on the history of the Punjab. 18
3. Evaluate the economy and society during the Harappan period. 18

UNIT—II

Attempt any **one** question:

4. Give an account of the society and economy of the later-Vedic people. 18
5. Throw light on the religious life of the people under the Mauryan rule. 18

UNIT—III

Attempt any **one** question:

6. Discuss the social life of the people under the Gupta rule. 18
7. Highlight the features of the society under the Vardhans in the Punjab. 18

(हिन्दी माध्यम)

- नोट :- (1) अभ्यर्थी को चार प्रश्न हल करने होंगे।
(2) प्रश्न संख्या 1 अनिवार्य है। किन्हीं सात प्रश्नों के उत्तर दीजिए। प्रत्येक प्रश्न 2 अंकों का है।
(3) दी गई तीनों यूनिटों में से प्रत्येक से एक निबंधात्मक प्रश्न हल कीजिए। प्रत्येक प्रश्न 18 अंकों का है।
1. निम्नलिखित में से किन्हीं सात प्रश्नों के उत्तर लगभग 25–30 शब्दों में दीजिए:
    - (i) पंजाब की चार नदियों के नाम बताइए।
    - (ii) मालवा क्षेत्र के पंजाब के दो नगरों के नाम बताइए।
    - (iii) पंजाब में हड़प्पा संस्कृति के दो केंद्र बताइए।
    - (iv) अर्थशास्त्र के लेखक कौन थे?
    - (v) प्रारंभिक वैदिक युग में महिलाओं की स्थिति क्या थी?

- (vi) ਦੋ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।
- (vii) ਕਾਲਿਦਾਸ ਦੀ ਦੋ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
- (viii) ਹਰਿਸ਼ਚੰਦਰ ਕੌਣ ਸੀ?
- (ix) ਸਮੁਦ੍ਰਗੁਪਤ ਕਿਉਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ?
- (x) ਫਾਹਿਯਾਨ ਕੌਣ ਸੀ?

7×2=14

ਯੂਨਿਟ-1

ਕੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕੀਜੀਏ:

- 2. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ ਭੂਗੋਲ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਲਿਖੋ। 18
- 3. ਹੁਣੇਵਾਦੀ ਕਾਲ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਨ ਕੀਜੀਏ। 18

ਯੂਨਿਟ-2

ਕੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕੀਜੀਏ:

- 4. ਉੱਤਰ-ਵੈਦਿਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਵਿਵਰਨ ਕੀਜੀਏ। 18
- 5. ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੇ ਹੇਠ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਲਿਖੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-3

ਕੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕੀਜੀਏ:

- 6. ਗੁਪਤ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੇ ਹੇਠ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਜੀਏ। 18
- 7. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਰਤਮਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਾਜ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਲਿਖੋ। 18

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- (1) ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ।

(2) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਸੱਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।

(3) ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਲੇਖ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 18 ਅੰਕ ਹਨ।

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ :

(i) ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।

- (ii) ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੋ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।
- (iii) ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੜੱਪਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਦੋ ਕੇਂਦਰ ਦੱਸੋ।
- (iv) ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਸੀ ?
- (v) ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਵੈਦਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਸੀ ?
- (vi) ਦੋ ਮੌਰੀਆ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।
- (vii) ਕਾਲੀਦਾਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਿਓ।
- (viii) ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ ਕੌਣ ਸੀ ?
- (ix) ਸਮੁੰਦਰਗੁਪਤ ਕਿਉਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ?
- (x) ਫਾਹਿਨ ਕੌਣ ਸੀ ?

7×2=14

ਯੂਨਿਟ-I

ਕੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ :

2. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ ਭੂਗੋਲ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰੋ। 18
3. ਹੜੱਪਾ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-II

ਕੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ :

4. ਬਾਅਦ ਦੇ ਵੈਦਿਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿਓ। 18
5. ਮੌਰੀਆ ਸ਼ਾਸਨ ਅਧੀਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਓ। 18

ਯੂਨਿਟ-III

ਕੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ :

6. ਗੁਪਤ ਸ਼ਾਸਨ ਅਧੀਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18
7. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਰਧਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰੋ।

18